Model odpowiedzi do testu na etap szkolny
Wojewódzkiego Konkursu Historycznego 2026/2027

1.
1-B, 2-C, 3-A, 4-D
0-1 pkt, 1 pkt za wszystkie poprawne odpowiedzi

2.
A. Grecja (Hellada), Uwaga! Należy uznać również inne mniejsze krainy znajdujące w Helladzie, np. Lakonia, Tesalia itp.
B. hoplita
C. brąz
0-3 pkt, po 1 pkt za każdą poprawną odpowiedź

3.
A-4, B-1, C-2, D-5
0-4 pkt, po 1 pkt za każdą poprawną odpowiedź

4.
A. benedyktyńska praca – precyzyjna i drobiazgowa praca wymagająca cierpliwości
B. kruszyć kopie – spierać się, walczyć o coś lub w czyjejś obronie
C. rzucić rękawicę – sprowokować kogoś do walki, wyzwać na pojedynek, zmusić do rywalizacji, rzucić wyzwanie
0-3 pkt, po 1 pkt za poprawną merytorycznie odpowiedź, przedziały czasowe nie są wymagane dla uznania odpowiedzi

5.
A. Pomorzanie
B. Prusowie
C. Polanie
D. Mazowszanie
E. Ślężanie
F. Wiślanie
0-6 pkt, po 1 pkt za każdą poprawną odpowiedź

6.
A. Michał Anioł „Stworzenie Adama” (ew. „Stworzenie człowieka”)
B. Leonardo da Vinci „Mona Lisa”
0-4 pkt, po 1 pkt za każdą poprawną odpowiedź (autor i tytuł osobno)

7.
Np.:
- Kwestia ograniczania rejestru kozackiego. Rejestr był spisem Kozaków, którzy otrzymywali od króla stały żołd oraz wolność osobistą. Sejm Rzeczypospolitej dążył do stałego zmniejszania rejestru w czasach pokoju, aby ciąć koszty. Kozacy skreśleni z listy automatycznie tracili przywileje i mieli zostać obróceni w chłopów pańszczyźnianych.

- Próby narzucenia pańszczyzny. Większość Kozaków uważała się za ludzi wolnych i żołnierzy, a nie za rolników. Magnaci i szlachta (tzw. „królewięta" na Kresach) systematycznie zagarniali ziemie na Ukrainie. Próbowali oni narzucić poddaństwo i przymusową pracę (pańszczyznę) wolnej ludności kozackiej, co budziło ogromny opór.
- Konflikty religijne między katolicką szlachtą a prawosławnymi Kozakami. Kozacy byli w zdecydowanej większości wyznania prawosławnego. Po zawarciu unii brzeskiej (1596 rok), na mocy której powstał Kościół unicki (greckokatolicki), Cerkiew prawosławna została w Rzeczypospolitej zdelegalizowana. Dochodziło do przejmowania cerkwi przez unitów i dyskryminacji prawosławnych, a Kozacy stali się obrońcami swojej starej wiary.
- Brak praw politycznych dla elity kozackiej. Starszyzna kozacka bogaciła się i asymilowała kulturowo, jednak nie posiadała takich samych praw jak polska czy litewska szlachta. Rzeczpospolita odrzucała projekty przekształcenia państwa w Rzeczpospolitą Trojga Narodów (z udziałem Księstwa Ruskiego). Kozacy nie mieli reprezentacji w Sejmie, co uniemożliwiało im legalną walkę o swoje interesy polityczne.
Uwaga! Należy uznać każdą poprawną merytorycznie odpowiedź.
0-3 pkt, po 1 pkt za każdą poprawną merytorycznie odpowiedź

8.
A. ikona
B. mozaika
C. fresk
D. arabeska/ornament
E. witraż
F. rycina (ew. drzeworyt, miedzioryt, akwaforta, litografia)
0-6 pkt, po 1 pkt za każdą poprawną odpowiedź

9.

Sejm niemy	Sejm Wielki	Postanowienia
	X	Definitywne zniesienie liberum veto
	X	Dziedziczność tronu w obrębie dynastii saskiej
	X	Król rządzi w raz ze Strażą Praw, składającą się z 5 ministrów
X		Ograniczenie uprawnień finansowych i wojskowych hetmanów
X		Usunięcie urzędników saskich z Polski
X		Wprowadzenie 24-tysięcznej armii
	X	Wprowadzenie 100-tysięcznej armii
	X	Zakaz udziału w sejmikach ziemskich gołocie szlacheckiej

0-8 pkt, po 1 pkt za każdą poprawną odpowiedź

10.
2 B
0-2 pkt, po 1 pkt za każdą poprawną odpowiedź

11.
1-C, 2-B, 3-D, 4-F, 5-A, 6-E
0-4 pkt:
- 2 pkt za wszystkie poprawnie uporządkowane chronologicznie odpowiedzi, 1 pkt za co najmniej cztery odpowiedzi we właściwej kolejności chronologicznej,
- 2 pkt za podkreślenie A i F, 1 pkt za podkreślenie A lub F.

12.
A. Hiszpanii
B. Włochy
C. Ribbentrop-Mołotow (ew. Hitler-Stalin)
D. 1941
E. wielką trójką
F. Józef Stalin
0-6 pkt, po 1 pkt za każdą poprawną odpowiedź